

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 88/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Gabrielom Blehom, Ladislava Dérera 2749/2, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Sp 112/2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Gabrielom Blehom, Ladislava Dérera 2749/2, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Sp 112/2015.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Dňa 23. 12. 2014 podal sťažovateľ žiadosť Centru právnej pomoci v Bratislave o poskytnutie právnej pomoci vo veci žaloby vedenej na Okresnom súde v Lučenci o zaplatenie 147.287, 00 Eur pod sp. zn. 9 C 46/2014.

Podstatou sporu je vydanie nezákonného obohatenia, ktoré sťažovateľovi nebolo vydané do dnešného dňa v zmysle právoplatných rozsudkov vo výške 4.437.176,50,- Sk s poukazom, že v prípade námietky premlčania žalovaným, by súd na túto námietku nemal prihliadať, nakoľko by to bolo v rozpore s dobrými mravmi čo podrobne sťažovateľ opísal v kapitole III, ako aj v rozpore s judikátmi ESLP v Štrasburgu čo podrobne opísal v kapitole V. a VI. žaloby, a preto považuje, že spor nemôže byť zjavne neúspešný, nakoľko o týchto rozporov môže rozhodnúť len súd.

Dňa 02. 10. 2015 Centrum právnej pomoci v Bratislave rozhodlo tak, že nepriznáva sťažovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci.

Zamietnutie žiadosti odôvodnil hlavne tým, že právo je premlčané, z dôvodov dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty, nakoľko žalobu podal sťažovateľ po lehote a žalovaný podal námietku premlčania a súd musí prihliadnuť na námietku dlžníka.

Dňa 26. 10. 2015 podal sťažovateľ odvolanie v ktorom poukázal na skutočnosť, že rozsudkom OS Lučenec 2T/247/2008-1111 zo dňa 23. 11. 2010 bol konateľ uznaný vinným za marenie výkonu úradného rozhodnutia a teda škoda bola spôsobená úmyselne a právo priznané rozhodnutím súdu sa premlčuje za desať rokov odo dňa, kedy sa malo podľa rozhodnutia plniť. (§ 110 ods. 1 prvá veta OZ). Tiež poukázal na rozpor s dobrými mravmi namietat' premlčanie dlžníkom, ktorý zavinił „nevydanie“ plnenia a na úkor druhého sa obohatil. Tiež poukázal na judikáty ESLP v Štrasburgu, že pohľadávka ak má vlastník legitímnu nádej na získanie ekonomického prospechu uplatnením istiny a príslušenstva, predstavuje majetkové právo spadajúce do rozsahu článku 1 Protokolu č. 1 Dohovoru a v zmysle ústavy sú vlastnícke práva nepremľčateľné. Na záver sťažovateľ poukázal na

sociálny dopad v zmysle judikátov ESLP, nakoľko dlžník si žije nad pomery a veriteľ sa jeho zavinením prepadol do bezdomovstva, prišiel o rodinný dom a rodina sa rozpadla a z týchto dôvodov dlh získaný z nepoctivých zdrojov na úkor sociálneho prepadu rodiny sťažovateľa, nemôže plynutím času zaniknúť. Z vyššie uvedených dôvodov by súd nemal prihliadať na námietku dlžníka o premlčaní. Táto právomoc nepatrí do posudzovania Centrom právnej pomoci ale len do právomoci súdu.

Dňa 08. 11. 2016 podal sťažovateľ Krajskému súdu v Bratislave sťažnosť na prietahy v konaní, ktoré bolo evidované na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9 Sp 112/2015.

V sťažnosti o. i. uviedol: V uvedenom spore sa domáham vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mi nebolo vydané z dôvodov marenia výkonu úradného rozhodnutia v zmysle právoplatného rozsudku ešte z roku 1998 (skutok sa stal v roku 1993), ale vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie v ktorom bol jeden konateľ uznaný vinným za marenie výkonu úradného rozhodnutia rozsudkom, tento nadobudol právoplatnosť až 14. 4. 2011 a mňa súd znovu odkázal s náhradou škody na občianske súdne konanie a Centrum právnej pomoci mi odmieta poskytnúť bezplatnú právnu pomoc z neopodstatnených dôvodov dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty i keď sa jedná o škodu páchaním trestnej činnosti kde je podľa zákona 10 ročná premlčacia lehota (počas trestného konania lehota neplynula).

Nevymožitelnosť práva ako vystrihnutá z románu, nakoľko následkom neustálych prietahov v konaní a mojej druhotnej platobnej neschopnosti mi „ukradli rodinný dom“, rozpadla sa mi rodina a ja som sa stal bezdomovcom a v januári 2015 som prekonal infarkt myokardu s následnou operáciou srdca na trojitý bypass. Už sa čaká len na moju smrť, inak si to neviem vysvetliť.

Listom zo dňa 02. 12. 2016 podpredseda Krajského súdu uviedol, že z vyjadrenia zákonnej sudkyne [REDAKOVANÉ] o. i. vyplýva, že k dnešnému dňu vec nie je rozhodnutá najmä z objektívnych dôvodov existencie objektívnej povahy, so zreteľom na aktuálne množstvo spisov pridelených zákonnej sudkyňi, ktorá uvádza, že v súčasnosti vybavuje aj staršiu agendu... Vznik prietahov je však výsledkom objektívneho stavu zaťaženia konajúcej sudkyne a skladbou pridelených vecí, z ktorých niektoré boli zaradené do prednostného režimu vybavovania.

Na záver podpredseda Krajského súdu [REDAKOVANÉ] uviedol, že „vzhľadom na vyššie uvedené Vám oznamujem, že Vašu sťažnosť na prietahy v konaní Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 9 Sp/112/2015 som vyhodnotil ako dôvodnu.»

Sťažovateľ okrem toho v sťažnosti uvádza znaky osobitného zreteľa:

„Otázka prietahov v konaní v tomto prípade je citlivá najmä z dôvodov, že sťažovateľ sa návratom na Slovensko od 13. 10. 2005 spolu s rodinou a dvoma maloletými deťmi prepadol do bezdomovstva a v januári 2006 im ako bezdomovcom hrozila smrť zamrznutím obdobne ako bolo prezentované v tlači, že v tomto období zamrzlo v Bratislave 17 bezdomovcov. Prietahmi v konaní sa sťažovateľ nevie dovolať spravodlivosti od 19. 11. 1993, teda viac ako 26 rokov.

Príčinné súvislosti kumulovali druhotnú platobnú neschopnosť o čom svedčia skutočnosti, že mne dlhujú milióny (viď rozsudok z 9. 2. 2010), ktoré vzhľadom na prietahy v konaní a neschopnosť OČTK nedokážem vymôcť. Na strane druhej ja dostávam starobný dôchodok vo výške minimálneho životného minima 172 Eur (následok prvotnej príčiny nevykonalnosti práva), z ktorého nedokážem rodinu dôstojne zabezpečiť.

V tomto konaní nejde o spor o zlaté mince alebo o nepreplatenú faktúru, v ktorom plynutie času nič podstatného nezmení na osude ľudí. V tomto konaní ide o ľudské práva, právo na majetok, právo na dôstojný život, v ktorom plynutie času v krivde spôsobuje nenapraviteľné až priam katastrofálne následky a nevýhody...“

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom rozhodol takto:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 9 Sp 112/2015 porušené boli.

2. Krajskému súdu v Bratislave prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Sp 112/2015 konal bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10 000 Euro (slovom desaťtisíc), ktoré mu je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 1.000 Euro (jedentisíc), na účet advokáta JUDr. Gabriela Bleha, Ladislava Dérera 2, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľa smerujúcom proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Sp 112/2015, ktorým boli podľa neho spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru), návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06).

Ústavný súd zo s'ťažnosti a z jej príloh zistil, že namietané konanie začalo podaním odvolania s'ťažovateľa 26. októbra 2015 na krajskom súde proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci sp. zn. 9643/2015-KaBA z 2. októbra 2015, ktoré s'ťažovateľovi nepriznalo nárok na poskytovanie právnej pomoci.

Zo s'ťažnosti a z jej príloh ďalej vyplýva, že s'ťažovateľ podal s'ťažnosť na priet'ahy v označenom konaní krajského súdu, ktorú osobne doručil tomuto súdu 8. novembra 2016, ako aj to, že podpredseda krajského súdu na túto s'ťažnosť odpovedal prípisom sp. zn. Spr. 2275/16 z 2. decembra 2016. V odpovedi vyhodnotil s'ťažnosť s'ťažovateľa ako dôvodnú, za vzniknuté priet'ahy sa ospravedlnil a s'ťažovateľovi oznámil, že predmetné konanie bude sledovať z hľadiska bezpriet'ahovosti a plynulosti až do právoplatného rozhodnutia vo veci.

Ústavný súd z vyjadrenia podpredsedu krajského súdu zistil, že od predloženia veci krajskému súdu 27. októbra 2015 tento súd urobil tieto procesné úkony:

- krajský súd vyzval 2. decembra 2015 odporcu v konaní (Centrum právnej pomoci) na vyjadrenie k opravnému prostriedku a na predloženie administratívneho spisu,
- odporca sa vyjadril 14. decembra 2015 k opravnému prostriedku,
- krajský súd vyzval s'ťažovateľa (navrhovateľa) 25. januára 2016, aby sa vyjadril v lehote 15 dní, či súhlasí s tým, aby súd prerokoval a rozhodol vec rozsudkom bez nariadenia pojednávania,
- s'ťažovateľ sa podaním zo 17. februára 2016 vyjadril, že žiada nariadenie pojednávania,
- krajský súd 25. novembra 2016 zaslal odporcovi vo veci stanovisko s'ťažovateľa.

V prípise sp. zn. Spr. 2275/16 z 2. decembra 2016 podpredseda krajského súdu sťažovateľovi oznámil, že *„Následne po oboznámení sa s obsahom spisu bude vo veci zvolený ďalší procesný postup, prípadne vytyčený termín pojednávania v mesiaci marec 2017.“*

Ústavný súd uzavrel, že hoci krajský súd v namietanom konaní nebol nečinný a priebežne konal, jeho postup nebol celkom bez prietáhov (asi 10 mesiacov bez vykonania procesného úkonu). Intenzita namietaných prietáhov však s prihliadnutím na ostatné okolnosti prerokúvanej veci nedosiahla úroveň, ktorá by mohla znamenať porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a nevylučuje možnosť prejednávania predmetnej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04).

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol tak, že sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodov jej zjavnej neopodstatnenosti.

Odmietnutie sťažnosti sťažovateľa neznamená, že sťažovateľ sa v tejto veci nemôže znovu obrátiť na ústavný súd s novou sťažnosťou v prípade, že krajský súd nebude ďalej postupovať bez zbytočných prietáhov v konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2.februára 2017